

חדש - ישן

Background

The תורה of eating חדש is found in the איסור:

"ולחם וקלי וקרמל לא תאכלו עד עצם היום הזה" (ויקרא כ"ג: י"ד)

explain¹ that any of the דגן מיני (wheat, barley, oats, rye and spelt) which was planted after the bringing of the קרבן עומר which took place on the 2nd day of פסח (ט"ז ניסן) is termed חדש - new grain and is prohibited to be eaten until after the קרבן עומר is brought on the 2nd day of פסח of the following year. Grain which took root before ט"ז ניסן or was stored until then, is called ישן and may be eaten. חדש can pertain to almost any manufactured item including bread, pretzels, soups, spaghetti, blintzes, cereals, beer, etc.

Reason

The reason for חדש is as follows³. Grain is our basic primary staple. Therefore, before we begin to enjoy the new grain we must first thank ה' by way of a קרבן from the grain. This is similar to what the גמרא⁴ tells us that one may not have any enjoyment from this world without thanking ה' first.

Winter Crops vs. Spring Crops

There are two times in the year when crops are planted: early winter or spring. Crops planted in early winter are usually harvested some time after פסח. Since the crops were already growing far before ט"ז ניסן they are termed ישן and permitted. Winter wheat produces low gluten flour and is often used in matzos, cakes, pretzels, and cereals. The problem pertains to the spring crops. These are planted after פסח and harvested some time in mid-late summer. Since these crops did not exist on the previous ט"ז ניסן, they are forbidden until after the following ט"ז ניסן. Spring wheat is high gluten and is often used in chewy products such as bread, challah, pizza, and pasta.

Therefore, basically all חדש issues only begin in late summer (approximately in August) because any חדש which existed last year became ישן when פסח came and any grain planted after פסח probably won't find its way to the stores before August.

---

¹ שר"ע י"ד ס' רצ"ג סע' א' ואו"ח ס' תפ"ט סע' י'. ורוב ראשונים סוברים שאפילו היום חדש הוא דין דאורייתא ע' רמב"ם פ"י הלכות מאכלות אסורות ה"ב וע' במשנה למלך שם ס"ק י"א שהביא דעה שהיום הוא רק דרבנן.

² באמת הכל תלוי בהקרבנות הקרבן עומר שהוא בט"ז ניסן. והיינו, תבואה שזרעו אחרי הקרבנות העומר (או אפ"ל אם זרעו קצת לפני העומר אבל עדיין לא השתרשה וע' ש"ך י"ד ס' רצ"ג סק"ב שזמן השרשה באדמה רטובה הוא ג' ימים) שאסור לאכול עד הקרבנות העומר בשנה הבאה. והיום שבעוה"ר אין קרבנות אסור לאכול "חדש" עד סוף ט"ז ניסן דהיינו תחילת י"ז ניסן. ובחז"ל צריך להמתין יום נוסף דהיינו עד תחילת י"ח ניסן כדאיתא בשו"ע או"ח שם.

³ חינוך מצוה ש"ג

⁴ ברכות דף ל"ה ע"א

Halacha or Chumra?

Now for the obvious question. If the prohibition of חדש is clearly stated in the תורה, why is it known to be only a חומרא?

The הלכה states clearly that the prohibition of חדש applies:

- 1) In ארץ ישראל and in ארץ לארץ⁵.
- 2) To grain which was grown by a Jew and to grain which was grown by a גוי.⁶
- 3) In times of the המקדש and in our days as well.⁷

However, there exist a minority of opinions which are lenient in regard to all of the above.⁸ That is, חדש only applies in ארץ ישראל⁹, only to grain which was grown by a Jew¹⁰, and only during times when we have a המקדש.

In previous years when shipping wheat was not always a possibility many communities found the winter seasons to be a crisis. The local wheat was all “summer wheat” (חדש) and the Rabbonim considered this to be an emergency situation. For this reason the accepted custom (outside of ארץ ישראל) was to rely on the minority of opinions.¹¹

Nowadays, most frum Jews continue to rely on the age old custom to be lenient in regard to חדש. Most of the major kashrus organizations will give a הכשר on foods containing חדש. The exception to this is ארץ ישראל where the מנהג has always been to be strict about חדש¹² and all reliable הכשרים are מקפיד. However, over the past few years there's been a dramatic surge of interest in ישן adherence. Today one can find kosher bakeries, pizza shops, even caterers all over the world who are certified as ישן. Due to various guides and publications, an awareness has been created and with their helpful information and ties keeping ישן has become substantially easier. One is suggested to consult his Rav for further advice.¹³

---

⁵ שו"ע יו"ד שם סע' ב' והוא דעת הרמב"ם, רי"ף, רא"ש, טור, ושו"ע. וכן פסק הש"ך בנקודת הכסף סק"ד וגר"א סק"ב.

⁶ שו"ע שם וכן פסק הש"ך סק"ו, ט"ז סק"ב, גר"א סק"ב.

⁷ שו"ע או"ח שם.

⁸ ע' מ"ב ס' תפ"ט ס"ק מ"ה וביאור הלכה שם.

⁹ ע' ערוה"ש יו"ד רצ"ג סק"ה שהוא דעת האור זרוע, רבינו ברוך, ראב"ן ומהר"ל.

¹⁰ ב"ח ס' רצ"ג וראיתי שכותבים שהבעל שם טוב שמע בת קול דהלכה כמו הב"ח ולכן הרבה חסידים מקילין. ע' שו"ת תשובות והנהגות ח"א ס' תרנ"ה ובספר מנהג אבותינו בידנו ח"ב דף תקי"ב. וע"ע בציץ אליעזר ח"כ סימן מ' א' ונטעי גבריאל הלכות פסח פ"ג דף פ"ז-פ"ט.

¹¹ וגם שלעולם יש ספק אולי התבואה היה ישן וע' רמ"א יו"ד רצ"ג.

¹² כך שמעתי מהגר"י ברקוביץ שליט"א בשם הגר"ש אלישיב שליט"א

¹³ ע' מ"ב שם וז"ל "והנה אף שאין בידינו למחות ביד המקילין מ"מ כל בעל נפש לא יסמוך על התירים הללו ויחמיר לעצמו בכל מה שאפשר לו כי להרבה גדולי הראשונים הוא איסור דאורייתא בכל גווני" ע"כ. ובשעה"צ ס"ק נ"ד הוסיף וז"ל "וגם הגר"א היה מחמיר באיסור חדש ככל איסורי תורה". וראיתי שכתב שבבית הכנסת של החתם סופר כשהגיע לפרשת אמור קראו בשביל העליה שכתוב בו האיסור של חדש רק למי שמדקדק באיסור זו.

FREQUENTLY ASKED QUESTIONS

1) Are there any concerns of חֲדָשׁ with corn or rice cakes?

The איסור of חֲדָשׁ pertains only to the five grains. Corn, rice, soybean, and buckwheat are all not one of the five grains and therefore no prohibition applies.

2) *I've decided to try to be strict about חֲדָשׁ but I see that I'll only be able to do so in a partial way. Is there any point in my keeping the מצוה partially?*

The הפן חיים¹⁴ laments the fact that some people adopt an “all or nothing” attitude towards חֲדָשׁ. Just because one cannot observe the strict approach at all times at the highest level of observance doesn't mean one should not observe it at all.

3) *May one who is strict regarding חֲדָשׁ eat in someone else's house if the latter is not strict?*

If one knows that he will be served חֲדָשׁ he may not eat there unless he originally accepted the stringency בלי נדר.

In regard to כלים, one may eat from a pot which was previously used to cook חֲדָשׁ unless he knows that it was used within the last 24 hours.¹⁵

4) *Must an American tourist visiting ארץ ישראל conform to its מנהג and be stringent about חֲדָשׁ?*

Poskim feel that one who moves to ארץ ישראל even if they expect to return in a few years should certainly conform to the מנהג המקום and be מקפיד on the מצוה of חֲדָשׁ.¹⁶ In regard to students who are temporarily learning in ארץ ישראל, Poskim are more lenient and although it would be most commendable for them to try to be strict, they may nevertheless be lenient.¹⁷

---

14 ביאור הלכה סו"ס תפ"ט ד"ה אף בזמן

15 מ"ב שם ס"ק מ"ח

16 כך שמעתי מהגר"י ברקוביץ שליט"א בשם הגר"ש אלישיב שליט"א

17 כך שמעתי מהגר"י ברקוביץ שליט"א